

De «SEMSE»

kroniek

Afgiftekantoor 1980 Zemst
Tijdschrift - 11de jaargang
december 1996 - nummer 4

Heemkundige Kring

" DE SEMSE "

vereniging zonder winstgevend doel

opgericht in 1985
identificatienummer 23403/86

Zetel: Schranshoeve Stijn Streuvelsstraat 92-1980 Zemst (Eppegem)

Briefwisseling: Vredelaan 48 1982 Zemst (Weerde).
Internet - http://www.tornado.be/-marc_alcide/semse/Semsmenu.htm

Bestuur:

Van Eyken Norbert, voorzitter
Floridor Gustaaf, ondervoorzitter
Vanderbeken Colette, secretaris-penningmeester
De Blander Walter, pers en publiek
Deboeck Elisa, genealogie-familiekunde
Mannaerts Alfons, fotografie
De Boeck Paul, bestuurslid
Vandermeiren André, bestuurslid
Van Releghem Louis, bestuurslid

Lidmaatschapsbijdrage 350 fr
of
een vrijwillige bijdrage geeft recht op...
verzending van 4 tijdschriften,
gratis toegang tot voordrachten
en tentoonstellingen, speciale
tussentijdse bij uitstappen.

Bent u reeds lid van "De Semse"? Beste dank.

Bent u nog geen lid? overtuig u dan van onze
werking en doe vandaag nog uw storting op het
nummer 001-2183660-72

Woord Vooraf

Colofon

Het werkjaar 1996 loopt teneinde.
We hopen dat je tevreden bent over
de georganiseerde activiteiten.
Ze waren uiteenlopend.

11de jaargang
Nr. 4
december 1996

Voordrachten:

Ridders en krijgskunst in de
12de en 13de eeuw.
De geschiedenis en het belang van het
bidprentje in de genealogie.
Oude Brabantse munten.
Heksenprocessen in de 16de en 17de
eeuw.
Landbouw in Midden-Brabant in zijn
verschillende heemkundige facetten.
Als "Memento mori", gietijzeren
grafkruisen in Vlaams-Brabant.
Een zesjarige zoektocht naar groot-
vader die in 1896 verdween, tocht via
Engeland, Schotland en Australië.

Driemaandelijks
tijdschrift
bestemd voor de
leden van de
heemkring
"De Semse".

Op trektocht met de gidsenbond van
Midden-Brabant door Steenokkerzeel.
Op bezoek bij een heemkring in
Zeeuws-Vlaanderen, onze noorder-
buren.
Met een honderdtal heemkundigen van
Rumst naar Taviet, samen met de
Romeinse krijgers en hun gezelschap.
Op de oevers van de Lesse in het
historisch park van Furfooz werden
de diploma's van Romeins staatsburger
uitgereikt.

Redactie en
Coördinatie

Walter De Blander
Colette Vanderbeken

De genealogische namiddagen
met medewerking van de genealogen
Tuyaerts, Deboeck, Bruyninx,
De Prêter, Hendrickx, Everaerts
en andere...
De stambomen van de 100jarigen
van onze gemeente voorgesteld
door Nicole Vanden Borre.
En de aanwezigheid van de V.V.F.
deed veel volk naar de Schranshoeve
komen.

verantwoordelijke
uitgever

Heemkring

"De Semse"

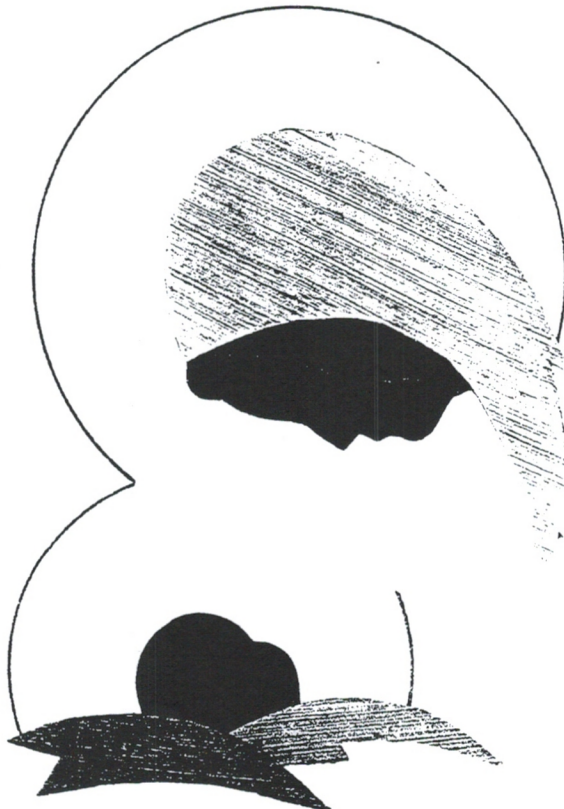
De tentoonstelling over "Landbouw,
boerderijen en hun bewoners" was één
van de topactiviteiten, zowel in
voorbereiding als van bezoekers.
De tentoonstelling van de gietijzeren
grafkruisen had een speciaal tintje
vandaar ook het select publiek.
In afwachting van het nieuw agenda
1997, wensen we u allen een goed
jaareinde en een goed begin.

Kerstmis

Kerstlied uit de zeventiende eeuw.
uit Spiegel van Nederlandsche letteren. 1877.

*Zijt welkom machtig koningszoon,
Uit Davids ouden konings stam gesproten!
Beroemdste adel van de grooten,
Zijt welkom uit uw Vaders hoogen troon!
Doet op uw poort, Jerusalem!
Uw Koning is alreeds te Bethlehem:
't Is Davids rechte nazaet; ziet, uw Koning
Leit in een stal:
Geen slechter woning
Is er in dit dal.*

*O goddelyke Majesteit,
Op Kerstnacht uit een zuivere maegd geboren,
Die nooit haer maegdom heeft verloren.
O groote priester in der eeuwigheid!
Zijt welkom in uw eigen goed!
Wij vallen nu voor uwe krib te voet;
En schoon gy schijnt een kind, o Heer der Heeren,
Gy richt ons lot;
Ik wil u eeren,
Als mijn grooten God.*

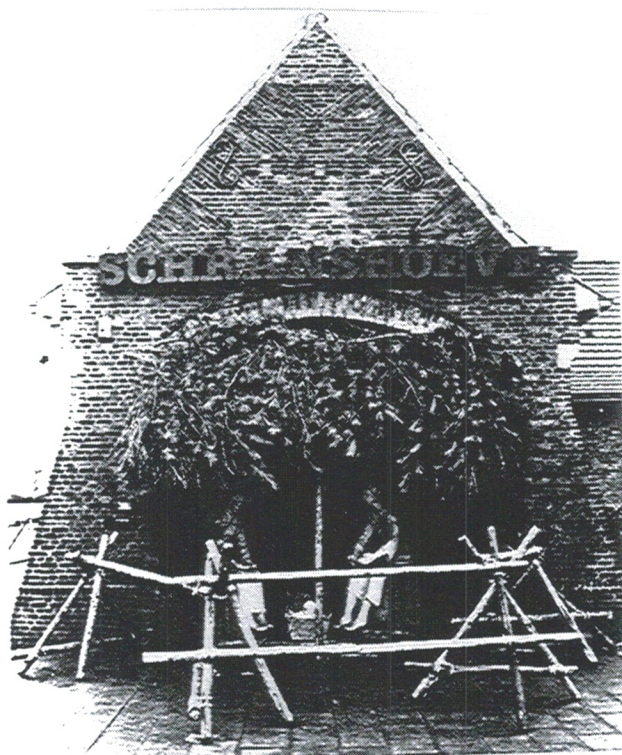

Kerstsfeer in en om de Schranshoeve

van

13 december tot 5 januari 1997

Kerststal in het poorthuis
met Pipo de ezel
en schapen op de binnenkoer

LIDMAATSCHAPSBIJDRAGE 1997

Wij danken onze leden voor hun belangstelling die ze betuigden voor:

- de voordrachten
- de tentoonstellingen
- de uitstappen
- kontaktavonden

kortom voor al de activiteiten die we in het voorbije jaar realiseerden.

Wij zijn ervan overtuigd dat u ook volgend jaar ons verder zult steunen in onze werking.

De jaarlijkse bijdrage voor het lidmaatschap kan gestort worden op het rekeningnummer 001-2183660-72 van heemkring "De Semse".

- 350 fr gewone leden
- 600 fr ereleden
- 1000 fr steunende leden

Met deze steun kunnen we volgende realisaties financieren:

- viermaal per jaar het tijdschrift "Semse kroniek"
- themanummers bij tentoonstellingen
- voordrachten
- aankopen en snuffelavonden voor genealogen
- extra bijdrage bij uitstappen
- en nog zoveel andere projekten.

Stort vandaag nog uw bijdrage waarvoor wij u hartelijk danken. Heemkundige groeten vanwege het bestuur.

MEI 1940

Gustaaf Floridor

10 mei 1940.

Rijkswachtkazerne toen nog

"Gendarmerie Nationale - Gendarmerie - Hofstade".

Vader was er wachtmeester en woonde er met vrouw en zes zonen waarvan de oudste 18 jaar en de jongste 3 jaar was.

Bij het morgenkrieken werden wij gewekt door overvliegende vliegtuigen, luchtafweergeschut, het gezoem van bommen die insloegen in de "Putten" op de hoogte van het domein Huygebaert. Een van deze bommen werd nog niet zolang geleden teruggevonden en tot ontploffing gebracht.

De rijkswachtbrigade bestond toen uit vijf manschappen en de brigadebevelhebber, De Prijck, Van 't Velt, Bas, Floridor en De Prins versterkt door twee gemobiliseerde Hofstadenaren Vander Elst en Geets die als hulpgendarm dienst deden.

Toen de bommen op 500 à 600 meter afstand vielen stonden er op het binnenplein van de kazerne een kapitein-commandant van het Belgisch leger, oudstrijder, en zijn chauffeur. Deze laatste ging naar voorschrift in volle dekking.

Achter de gendarmerie werd een zware luchtdoelmitrailleur in stelling gebracht en door militairen bediend.

Eensklaps begonnen die als gek te vuren op Franse Morane jagers-bommenwerpers. Hoogdekkers met typisch kleine vleugels aan het vaste landingsgestel. Aan elk van de vleugels waren 3 bommen gevestigd richting Noord-Oost.

Ik naar de kapitein-commandant om hem op de vergissing te wijzen. Hoe kon ik als snootaap op gebied van vliegwezen enige kennis hebben. Ik kon hem meedelen dat begin augustus 1939 het belgisch militaire vliegwezen dat in augustus 1914 opgericht werd haar 25ste verjaardag gevierd had. Te dier gelegenheid waren er op een vliegmeeting te Evere pratich alle vliegtuigtypes te zien geweest, waaronder de bedoelde Moranes.

Op deze meeting stond de Duitse delegatie onder bevel van generaal Milch en is één van de Duitse machines bij het uitvoeren van lage roll verongelukt en in vlammen opgegaan.

Op slag werden mijn krantenknipsels en documentatie over silhouetten en identificeren van vliegtuigen aangeslagen om als lesmateriaal te dienen. Mijn verre kijker diende ik eveneens af te geven.

Gelukkig maar. Een paar uur nadien kwamen uit het Zuid-Westen tweemotorige bommenwerpers opzetten. Engelse "Bristol-Blenheim" machines. Dit type was in Evere eveneens op de show aanwezig.

Deze machines werden dan ook door de Belgen niet meer beschoten. Of de Franse en Britse escadrilles aanvallen wilden uitvoeren op de niet vernielde bruggen over het Albertkanaal of intervenieren in de tankslag die in Waals-Brabant aan de gang was zullen we nooit weten.

Inmiddels was de begankenis op de gendarmerie overweldigend. Honderde zoniet duizende soldaten op zoek naar of weg van hun eenheid kwamen zich aanmelden. De rijkswachters van Hofstade dienden massaal doorkomende militairen naar de bestaande bruggen te dirigeren, naar Zemst, de brug bij het Sas of over Epegem naar de Verbrande Brug.

Inmiddels was het 14 of 15 mei geworden en kwam het 1ste Regiment Artillerie uit Leuven in Hofstade in stelling o.a. in het bos van Schroëters op de Ambroos, en langs het "vaarteke" in de Putten.

Toen werd het geraadzaam geacht aan "vluchten" te denken. De vrouwen en kinderen van de gendarmes namen plaats op de open vrachtwagen van Bernard Perreman en vertrokken richting "de Vlaanderen" over Kapelle o/d Bos, waar aan 't Sas een Duits vliegtuig door de bemanning van een Engels schip, dat in het Sas lag, neergehaald werd. Engelse koopvaarders waren inderdaad sedert september 1939 al bewapend.

Over Aalst, stad die toen al door bombardementen zwaar geteisterd was, kwamen wij in Ingelmunster terecht. Aan de Gentstraat werden we door de inwoners heel gastvrij opgenomen. Wij logeerden bij een zekere "Merchiers"-textielhandelaar en zijn buurman "Comeyne" was biersteker. Hij had een soliede kelder die later nog zijn nut zou bewijzen.

Ons werd, bij het verlaten van de vrachtwagen onmiddellijk "soepe" aangeboden, wat in dank aanvaard werd. Met "Soepe" werd karnemelkpap bedoeld.

Men moet reizen om te leren, West-Vlaanderen was voor ons Brabanders in 1940, een andere wereld.

's Anderdaags werd omgeroepen en uitgeplakt dat alle jonge mannen uit Brabant tussen 16 en 35 jaar oud, zich onmiddellijk naar Ieper moesten begeven, zich voorzien van mondvoorraad voor twee dagen en een deken.

Mijn broer, Deprins en ikzelf ondernamen de voettocht naar Ieper onder de brandende zon, heldere hemel, staalblauwe lucht en daarin Duitse vliegtuigen die ons weliswaar ongemoeid lieten.

Naar alle waarschijnlijkheid hadden zij opdracht de troepenbewegingen te observeren. Bij lage overvluchten gingen wij toch veiligheidshalve de gracht in of zelfs onder de duikers schuilen.

Ieper, een mooie stad, was nog niet volledig heropgebouwd. Het Nieuwwerk en de linker vleugel van de Hallen waren nog in puin.

De stad krioelde van de vluchtelingen o.a. veel spoorwegpersoneel en postbedienden uit het Mechelse die er per trein naar toegebracht waren.

Wij, zijn ons gaan aanmelden, bij de militaire overheid, waar ik op het werfbureau van Gent onder n° 410 geregistreerd werd. Vandaar naar het station, de goederenwagens stonden te wachten. Al het rollend materiaal van de N.M.B.S. was in de Westhoek voorlopig in veiligheid gebracht. Deze goederenwagens werden trouwens een paar dagen daarna gebruikt om een anti-tankversperring te vormen op de spoorlijn Ieper-Roeselare. De laatste verdedigingslinie.

De Westvlaamse zin voor "*commercie*" had onder de oorlogspanningen nog maar weinig geleden. Langs het treinstel werd duchtig handel gedreven. Hardgekookte eieren werden verkocht tegen een kwartje "*vuf sous*".

Na lang wachten en veel oponthoud stoomden wij over de Brandhoek-Vlamertinge-Poperinge-naar de Schreve-Boescheye-Godewaersvelde-Eecke richting Hazebrouck. Onderweg werd aan een van de stationnetjes halt gehouden. Ravitaillering. Een ganse zaal vol vers op de vloer gestapeld brood. Een brood per man en één blik sardientjes. Hoe en van waar de "*Intendance*" het vandaan getoverd had blijft een raadsel.

De militairen die ons vergezelden stonden in voor onze opleiding. Hoe en waar in geval van luchtaanval zich in veiligheid brengen. Plat tegen de grond, zo mogelijk achter de wielen, de mond opengesperd, achter de minste verhevenheid dekking zoeken.

En maar herhalen jongens....

Bij het binnenrijden van het station van Hazebrouck viel het convooi stil. Hoog op de berm op de plaats waar de lijn Ieper-Poperinge-Hazebrouck met de lijn Lille-Armentières-Bailleul samenkomt.

Als schietschijf kon men niet beter vinden: rechts grasland, links een boerenerf. En daar waren zij, de Fritzen! Heinkels 111, ik heb ze nooit meer van zo nabij gezien.

Zoals geleerd in dekking. De Heinkels, wierpen hun bommen af, lieten zich naast het convooi op hoogte van de spoorwegberm zakken, zodat de schutter in de onderste koepel naar hartelust onder en in de wagons vuren kon.

Daarmee was onze treinreis afgelopen. Van onder mijn wagon en van achter mijn wiel had ik onze sergeant-instructeur zien lopen, en de hofstede in een puinhoop zien herschappen.

Ons werd opdracht gegeven Zuid-West richting Rouen te marcheren. Langs de wegen bespannen artilleriecolonnes, de beroemde "*soixantequinze*" uit de vorige oorlog wat ons gezien onze ervaring niet al te zeer geruststelde. Aan de einder vliegtuigen en grote branden.

In de buurt van Aire, Engelse troepen, die met graafmachines loopgraven aan 't aanleggen waren.

In Aire vonden we een onderkomen bij een gastvrije oude vrouw die in een lemen huis woonde, en zelf bier brouwde. Meer soep dan bier.

's Anderdaags ben ik er in geslaagd, in Aire bij een bakker, twee of drie broden te bemachtigen. Met wat ik betaald heb weet ik niet meer, waarschijnlijk met Belgische zilveren munten.

Verder richting St.-Pol: Bij valavond zijn een paar inlanders ons de raad komen geven de steven te wenden, want "*les allemands étaient sur le point d'entrer*". Dat was op 21 mei.

Wetende dat moeder met de broer in Ingelmunster verbleven zijn wij in een dagmars terug naar Poperinge getrokken. Wij hebben daar, in een kerk, op stro de nacht doorgebracht. De dag daarop, langs Zonnebeke, Passendale naar Roeselare, Izegem, Emelgem naar Ingelmunster getrokken.

Hadden wij toen moeten vertellen dat wij in Frankrijk bij St.-Pol pratich in Duitse handen gevallen waren! Meteen begrepen wij ook waarom de Fransen geen vluchtelingen meer over de grens lieten.

Pas dan is de slag aan de Leie, die drie dagen duurde begonnen. Vandoor het dakvenster heb ik de Duitsers langs de baan Kortrijk-Brugge zien afkomen, de brug aan het station met de lichte pantserverkenningswagens erop de lucht zien ingaan, en de aanval, voor de nieuwe hindernis, de Mandel, zien stil vallen.

Over de Belgische stellingen cirkelden Duitse verkenningsvliegtuigen "*Fieseler Storch*" die strooibriefjes lieten neer dwarrelen. Op deze briefjes stond een situatieschets die de juiste toestand weergaf, en waarin de soldaten in drie talen Frans, Nederlands en Engels tot overgave aangezet werden.

Als reactie hierop heeft koning Leopold zijn befaamde proclamatie tot de troepen gericht. Hierin werd de soldaten moed ingesproken en beloofde de koning hen dat hij bij hen blijven zou wat er ook moge gebeuren.

Het huis van Comeyne was gelegen op de hoek van de Gentstraat die naar een brug over de Mandel leidde. Deze brug werd opgeblazen, en het kruispunt werd gans de nacht door de Belgische artillerie onder vuur genomen. Alle burens zaten bij Comeyne in de kelders. Deze kelders waren heel stevig gebouwd, een betonnen gewelf, waarin op regelmatige afstand spoorwegrails verwerkt waren. Het doel van de beschieting was natuurlijk de Duitsers beletten naar de Mandeloever af te zakken om de overtocht te forceren.

Het vuur was goed gericht en alle schoten waren treffers. Salvo's van vier. Men hoorde de granaten door het dak vliegen, het daveren van de ontploffingen, de scherven die insloegen en dan maar wachten op het volgende salvo. Met zekerheid wist men dat het na zoveel minuten weer raak zou zijn.

Bij het kriecken van de morgen kwam een laatste granaat door het raam binnen op de keukenvloer tot ontploffing. Gelukkig hield het keldergewelf dank zij de rails stand.

Dan begon de aanval. Op 27 mei 1940.

Langs de muren slopen de Duitsers Mandelwaarts. De Belgen verdedigden zich hardnekkig met mitrailleurvuur. Plots kwamen er twee Duitsers bij biersteker Comeyne binnenvallen, keken eens rond, en verplichtten mij met hen mee te gaan, om een krat bier naar hun gevechtstelling te dragen.

Halverwege de Gentstraat was er in een parkje gelegen buiten-goed van de straat afgesloten door een laag muurtje met een traliewerk er bovenop.

De Belgische mitrailleurkogels zoemden en snerpten nijdig door de lucht en ik lag "buikelings" het gelaat tegen de grond gedrukt midden van de geurende meiklokjes. Dat beeld is mij steeds bijgebleven., het contrast tussen het oorlogsgeweld en de vredige natuur.

Twintig jaar later heb ik eens een weddenschap gewonnen toen ik aan een geboren en getogen Ingelmunstenaar zei dat er in zijn dorp meiklokjes groeiden. Hij kon dat niet geloven hij had er nooit gezien. Het was in de maand mei en ik ben met hem in de duisternis opnieuw naar dat parkje getrokken. De meiklokjes stonden er nog en bloeiden.

Om 11 uur in de voormiddag staakten de Belgische verdedigers de strijd. Ze werden gevankelijk afgevoerd en droegen de gewonde strijdmakkers op draagberries met zich mee naar een hulppost.

Die avond van de 27ste mei lagen de lijken van Belgische en Duitse soldaten naast elkaar op het "veld van eer".

Ze hadden elkaar doodgeschoten voor het welzijn van hun respectievelijk vaderland.

De volgende morgen was de capitulatie een feit.

Er werd afscheid genomen van onze gastheren.

De lange voettocht begon over Oostrozebeke, Wakken, Oeselgem naar Olsene waar in een verlaten betonnen kippenkwekerij overnacht werd.

De aanblik van het slagveld was verschrikkelijk. Beschadigde, vernielde, uitgebrande gebouwen, afgeknapte electriciteitsleidingen en telefoonkabels over de weg, daartussen gesneuvelde soldaten, omgekomen burgers, alom in de weiden gecrepeerd vee. Langs de straatweg lag een damesfiets met een Limburgse taksplaat. Hierop werd een deel van het gepak en de jongste broers geladen.

Te Olsene lag over de Leie een noodbrug. De Duitsers waren er naarstig in de weer om de vluchtelingen bij het oversteken behulpzaam te zijn. Aan de overzijde stond een veldkeuken "Gulaschkanone" met "Nudelsuppe" en aan de distributie deelnemen was verplicht. De propagandastaffel stond te filmen.

Hoe de tocht verder verlopen is, is maar een vage herinnering. Eens over de Schelde waren er al geïmproviseerde transportmogelijkheden.

Ik ben met de fiets over Aalst naar de Verbrande Brug naar huis gereden en moeder is achterna gekomen.

Aan de Verbrande Brug was door Duitse "Pioniere" op aken een noodbrug gebouwd.

Waar ik gans de lange tocht naar getracht had was "ne" - Special van Van Diepenbeek alias Chevalier Marin - een halve liter voor één frank. Die pint aan de brug heeft gesmaakt.

Thuis gekomen kon men onmiddellijk beginnen opruimen. Alles lag overhoop, kasten en laden doorsnuffeld, de inhoud op de vloer. Op de keukentafel lag onder duizende wriemelde maden een ham in volle staat van ontbinding.

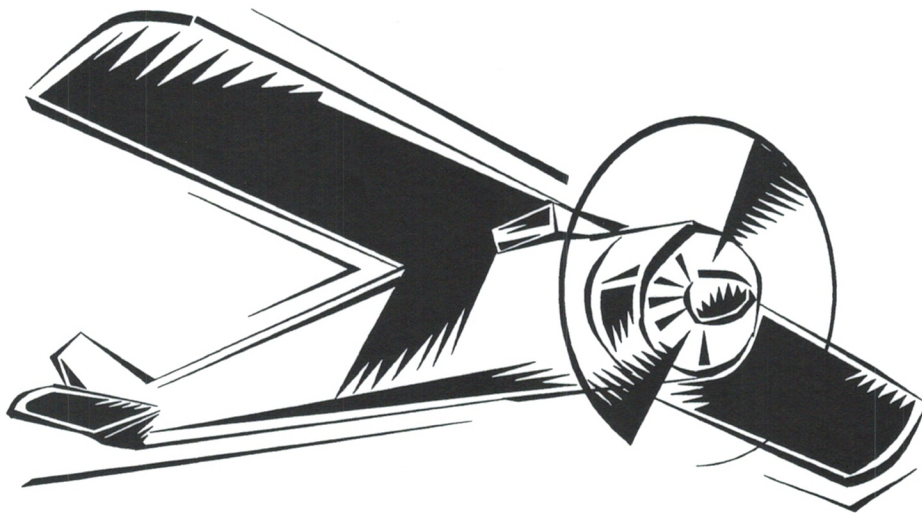
Moeder is 's anderdaags met de andere kinderen zonder verdere avonturen thuisgekomen.

Vader kwam een paar dagen nadien aan vanuit Veurne, met de andere manschappen van de brigade, met volledige uitrusting, munitie en wapens.

Rijkswachters werden alhoewel militair, na de capitulatie, geen krijgsgevangene gemaakt. Ze werden kort daarna wel ontwapend. De vuurwapens, karabijn en pistool kwamen wel niet op de kommandantur in Vilvoorde terecht, maar wel in de diepe wateren van de "Putten".

De bajonet werd niet gedumpd en wordt door mij als een reliëkwie bewaard.

Dat was de aanhef voor een verhaal dat weldra volgen zal.

De familie Spruyt

Karel Lemmens
Stekene

Zemst en Mechelen schijnen wel de bakermat van de meeste Spruytjes in onze streken te zijn. De meeste stammen zijn allicht aldaar ontsproten. Het is ons vooralsnog niet gelukt deze Spruytjes tot een vlot aaneenhangend geheel te verwerken. Vandaar deze oproep tot hulp.

We laten hier dus enkele losse fragmenten volgen in de hoop met de hulp van de lezers een eind verder te geraken.

De eerste stam bekomen we aan de hand van gegevens ons verstrekt door Paul Behets uit het archief te Brussel - Schepengreffie Zemst o.a. nr. 6850 akt nr. 46 d.d. 10/6/1765 over de erfgenamen van Niclaes Spruyt, hun oom die kinderloos gestorven was, waaruit we durven besluiten:

Op 6/9/1648 huwde te Zemst Rombout Spruyt met Martina Loockx. Hij overleed te Zemst in oktober 1677 en zij op 6/11/1678 ook aldaar.

Hun kinderen:

- ° 9/5/1649 Jan jong gestorven
- ° 1/5/1650 Peter jong gestorven
- ° 14/4/1652 Jan, huwde met Anna Saffoets en daarna met Maria Van Asbroeck
- ° 27/4/1654 Jacob, huwde met Maria Vermylen
- ° 10/10/1656 Antoon jong gestorven
- ° 19/5/1658 Elisabet jong gestorven
- ° 11/1/1660 Niclaes + te Mechelen - O.-.L-Vrouwkerk, Hoogstraat ongehuwd op 1/2/1739
- ° 24/6/1661 Peter
- ° 19/11/1663 Antoon
- ° 14/4/1666 Willem
- ° 27/2/1669 Joanna jong gestorven

Een van deze drie zonen Peter, Antoon of Willem moet als kinderen gehad hebben : Karel, Peter en Maria gehuwd met Joannes Baptist Casteels.

De aanduiding jong gestorven schreven we, omdat ze niet vermeld worden in het testament. Jong wil dus hier zeggen : voor 1739 zonder nageslacht.

Zoon Jan huwde te Zemst op 14/2/1679 met Anna Saffoets. Hij overleed te Zemst op 10/5/1708 en zij op 17/5/1694 ook te Zemst.

Hun kinderen:

- ° 5/5/1680 Maria jong gestorven
- ° 15/9/1682 Margareta huwde met Servaes Van de Wegen
- ° 2/6/1686 Barbara huwde met Marc Struyf
- ° 18/9/1688 Anna Maria jong gestorven
- ° 18/9/1688 Joanna jong gestorven
- ° 18/2/1691 Joanna jong gestorven

Na het overlijden van zijn vrouw hertrouwde Jan te Zemst op 7/5/1695 met Maria Van Asbroeck.

Hun kinderen:

- ° 12/2/1696 Elisabet huwde met Karel Geens
- ° 2/5/1697 Jan Baptist huwde te Hombeek op 13/6/1726 met Jacoba van Geysel
- ° 16/11/1698 Anna Maria huwde met Jan Dens
- ° 28/2/1700 Frans huwde met Barbara van der Meeren
- ° 25/10/1701 jong gestorven
- ° 13/10/1703 Willem huwde met Maria Anna van de Neuckel
- ° 12/6/1705 Catharina jong gestorven
- ° 30/3/1707 Laurent jong gestorven
- ° 30/12/1708 Laurent jong gestorven

De andere zoon met name Jacob huwde met Maria Vermylen te Zemst op 10/1/1680. Hij stierf te Zemst op 23/4/1704 en zij op 17/3/1719.

Hun kinderen:

- ° 22/5/1680 Joanna jong gestorven
- ° 4/2/1682 Anna huwde met Corneel Crocket te Zemst op 19/12/1713 en overleed te Zemst op 23/10/1767
- ° 12/4/1685 Jan huwde met Margareta Savoets te Zemst op 26/1/1717
- ° 7/4/1689 Niklaes huwde met Catharina van Campenhout te Epegem op 23/7/1721
- ° 15/10/1692 Margareta jong gestorven
- ° 16/3/1696 Maria huwde met Philip Ceulemans

De nakomelingen van Jacobs zonen:

1. Jan x Margareta Saffoets (+ 5/4/1774 te Zemst) met als kinderen te Zemst :

- in 1717 Maria
- 1719 Adriaen
- 1721 Catharina
- 1724 Niclaes
- 1727 Anna
- 1728 Niclaes
- 1732 Jacob
- 1734 Jan
- 1739 Corneel

Verdere nakomelingen zijn mij niet bekend.

2. Niklaes x Catharina van Campenhout.

Hij overleed op 5/1/1756 en zij op 4/12/1765 beiden te Zemst.

Hun kinderen te Zemst:

- in 1723 Elisabet
- 1726 Catharina
- 1729 Joanna Maria
- 1733 Anna
- 1736 Jan
- 1738 Willem

Tot daar de Spruytjes van stamvader Rombout. Inlichtingen zijn steeds welkom.

De volgende stamboom-flard konden we samenstellen dank zij de gegevens uit de stukken ons door de heemkring bezorgd uit de schepenbank-goedenissen van de Oliveten te Zemst (Semse kroniek van december 1994).

Op 16/11/1691 huwden te Eppegem Willem Spruyt met Elisabet Van Dam. Hij stierf te Eppegem op 25/3/1720 en zij op 26/12/1749 eveneens te Eppegem.

Hun kinderen werden allen geboren te Eppegem :

- in 1692 Nicolaes
- 1693 Joanna
- 1696 Anna
- 1697 Jan
- 1700 Christof

Al deze kinderen zijn jong gestorven.

Dan volgen nog drie kinderen :

- ° 18/6/1702 Hendrik, die op 21/5/1729 huwde met Petronella De Boeck en op 12/12/1736 te Eppegem overleed.

- ° 13/9/1704 Elisabet, die met Niclaes Michiels huwde.

- ° 13/2/1707 Judocus, die op 1/7/1731 te Wolvertem-Impde huwde met Barbara De Boeck.

Hij stierf te Eppegem op 21/5/1762 en zij op 24/4/1783 eveneens te Eppegem.

Hun kinderen werden allen te Eppegem geboren:

- ° 1732 Peter
- ° 1734 Annemie
- ° 1737 Jan Frans
- ° 1738 Niclaes
- ° 1741 Hendrik
- ° 1742 Laurent
- ° 1745 Joanna
- ° 1749 Elisabet

Ik bezit geen gegevens over hun verdere nakomelingen. Een akte van 25/7/1754 waarbij Judocus een bunder land verkocht vermeld hem als enig overgebleven zoon ter exclusie van zijn zuster.

De volgende stamboom-flard stelden we op aan de hand van de gegevens van Freddy Verdoodt, die verwijst naar de meysenierslijsten. De stamouders van deze meyseniersSpruyten zijn Jan Spruyt gehuwd met Elisabet van Eycken, waarvan de verdere afstamming misschien te Machelen te vinden is.

Hun zoon Frans (meysenier in 1723) huwde met Anna Maria Van Releghem te Zemst op 5/6/1725.

Hij overleed te Zemst op 16/11/1754 en zij op 18/8/1740 eveneens te Zemst.

Hun kinderen allen te Zemst geboren :

- in 1710 Margareta
- 1711 Jan
- 1714 Jacob
- 1717 Barbara
- 1719 Anna Catherina
- 1721 Peter (zie verder)
- 1722 Frans (meysenier in 1763)
- 1726 Jan Baptist
- 1728 Wilhelmina

Zoon Peter die geboren werd op 19/9/1721 huwde te Zemst op 17/3/1747 met Elisabet Piron. Hij stierf te Mechelen op 7 germinal van het jaar VI en zij overleed eveneens te Mechelen op 10/12/1807.

Hun kinderen werden te Mechelen geboren:

- in 1748 Peter Frans (zie verder)
- 1750 Barbara, die met Peter Grootaers huwde
en op 19/1/1825 te Mechelen overleed;
- 1752 Maria Catharina, die met Lambert Boelens huwde
en op 30/12/1816 te Mechelen overleed;
- 1754 Jan Frans
- 1757 Anna Catherina
- 1758 Anna Catherina
- 1761 Maria Theresia
- 1763 Anna Catherina
- 1765 Maria Theresia
- 1770 Alexander

Hun zoon Peter Frans die op 17/6/1748 te Mechelen geboren werd huwde met Dorothea Wouters op 17/8/1776 te Mechelen. Hij was schoenmaker en had van zijn eerste vrouw 12 kinderen. De oudste Peter Frans (° 24/7/1777) huwde met Maria Catherina Vekemans en was net als zijn vader schoenmaker.

Na het overlijden van Dorothea Wouters hertrouwde Peter Frans senior met Anna Maria Boulée.

Hij stierf te Mechelen op 23/7/1811.

Tot daar onze Spruyt-stamboom. Alle verdere aanvullingen zijn welkom bij Karel Lemmens, Hamerstraat 90 te 9190 Stekene.

Enkele generaties van Eppegem en Zemst uit de stamboom van de familie **Magnus**

**Henricus Magnus
&
Gertrude Van der Elst**

Welken alles gemaect
toosd genoegh te doene oft dat naemaels is
aengebraecte onder verbinthensse van bin-
ne respective personen ende goederen present
ende te comence, Constituerende overdule
sij Condidenten onweders oepelijckmits oer-
om in hinnen naem ende van binnen twee
ghen te gaen ende Compareren voor den Jan-
vereijnen Raede van Brabant, Schepenen de
der Banche ende alomme elders ende bin-
aloeer in cas van eenigh gebreck in het ende
houet ende volbrachten onder volintairlijck
te laeten oermeen ende condeempieren mit
cisten, ende des hoir conde hebben inij Sch-
peren bovengenoemt den gemeinen segele
oud Schepensoud dese letteren doen aen hangen
gedaen vierentwintigh daeghen in de maent
meij van den jaere Duysent seven hondert
ende twee en vijftigh ende hebben de voors
Condidenten deselben effens die voors
ende Schepenen ondortteekentij

Catharina vander Elst
Jan de barho.

Barbara van der Elst

Antoon vander Linden

Guudrick vander Elst

Gerardus vander Elst

Guudrick magnus

Stijl vander Elst

Elphbeth vander Elst

Jacobus vander Elst

Jan van opstade J. Lijniers

Votdaren meyer en Schepenen
oer der recht der gadinghe
ende jaer 1752

M. K. van

II HENRICUS MAGNUS

zoon van Marcus MAGNUS (I) en Anna Maria VANCUTSEM

Handwritten text from a birth record, likely in Latin, mentioning Henricus Magnus and his parents Marcus Magnus and Anna Maria Vancutsem. The text is written in a cursive script and is somewhat faded and difficult to read.

Geboorte-akte van HENRICUS MAGNUS - Hal 22 juni 1700

- Hal op dinsdag 22 juni 1700
- + Eppegem op vrijdag 28 maart 1760, 59 jaar oud.

Hij is getrouwd te Eppegem op woensdag 16 februari 1729, op 28-jarige leeftijd met GERTRUDE VANDERELST (23 jaar oud), geboren te Eppegem op dinsdag 22 december 1705, overleden aldaar op zaterdag 2 december 1786, 80 jaar oud.

Uit dit huwelijk:

1. PETRONELLA MAGNUS
 - Eppegem op vrijdag 23 september 1729
 - + Eppegem op woensdag 5 juli 1730.
2. PETRONELLA MAGNUS
 - Eppegem op maandag 12 februari 1731
 - + Eppegem op woensdag 6 april 1803, 72 jaar oud.
 - x Eppegem op woensdag 13 februari 1754, op 23-jarige leeftijd met JAN BAPTIST VERLINDEN.
3. JOANNES FRANC. MAGNUS
 - Eppegem op donderdag 14 februari 1732 - volgt onder III.
4. GUIL. CAROLUS MAGNUS
 - Eppegem op zaterdag 25 april 1733
 - + Eppegem op woensdag 20 januari 1734
5. ANTONIUS MAGNUS
 - Eppegem op vrijdag 2 juli 1734
 - + Eppegem op maandag 1 maart 1824, 89 jaar oud
 - x Eppegem op dinsdag 17 april 1787, op 52-jarige leeftijd met CATHARINA VANROEY, geboren te ? en overleden te Eppegem op donderdag 16 juli 1795.

6. HENRICUS MAGNUS

- ° Eppegem op zondag 20 november 1735
- + Eppegem op dinsdag 18 september 1736

7. HENRICUS MAGNUS

- ° Eppegem op zaterdag 2 maart 1737, aubergiste
- + Duffel op vrijdag 16 mei 1817, 80 jaar oud.

Hij was eerst huurder, daarna eigenaar in 1794, van het gasthof "Den Hert" te Duffel, voordien eigendom van de abdij van Tongerlo sinds 1650 en bekend als afspanning, herberg en brouwerij. Het achterliggende land kocht Magnus in gemeenschap met zijn gebuur, Laurentius Segers, wiens jongste dochter Anna-Catharina Segers (1801-1831) in 1830 zal huwen met zijn kleinzoon Henri Magnus, zoon van Joannes Franciscus (III).

Hij is getrouwd te Eppegem op maandag 23 april 1770, op 33-jarige leeftijd met JOANNA FRANCISCA VANDENEYNDE (25 jaar oud), °Eppegem op zaterdag 3 april 1745 en overleden te Duffel op woensdag 30 december 1835, 90 jaar oud.

8. JOANNA MAGNUS

- ° Eppegem op maandag 14 april 1738
- + Eppegem op vrijdag 18 augustus 1747, 9 jaar oud.

9. MARIA JOSEPHA MAGNUS

- ° Eppegem op zondag 27 maart 1740
- + Mechelen op zaterdag 25 juni 1808, 68 jaar oud.
- x Eppegem op dinsdag 21 februari 1764, op 23-jarige leeftijd met PETRUS BOSSELAERE
- xx met PIERRE VERBERT.

10. PHILIPPUS MAGNUS

- ° Eppegem op zondag 12 augustus 1742
- + Eppegem op woensdag 17 juli 1743

11. PHILIPPUS MAGNUS

- ° Eppegem op zaterdag 5 oktober 1743.
- x Eppegem op woensdag 30 juli 1777, op 33-jarige leeftijd met MARIA VERHAEREN (31 jaar oud), geboren in 1746

12. GUILLAUME MAGNUS

- ° Eppegem op woensdag 2 juni 1745
- + Eppegem op zaterdag 6 januari 1748, 2 jaar oud

13. ANNA CATHARINA MAGNUS

- ° Eppegem op donderdag 1 december 1746
- + Eppegem op zondag 5 augustus 1759, 12 jaar oud

14. JAN BAPTIST MAGNUS

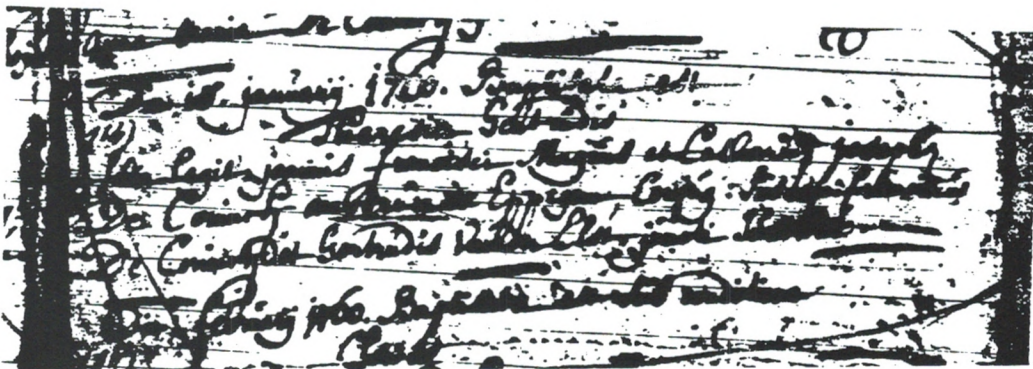
- ° Eppegem op dinsdag 5 augustus 1749
- + ?.

**Joannes Franciscus Magnus
&
Catharina Josepha De Coninck**

De kerk van Zemst was een landelijk kerkje
gewijd aan Sint-Pieter

De Zenne, ter hoogte van het Waterken.
 De trappekens tonen nog de aanlegsteiger.
 Daar was eens de verbindingsweg met Mechelen-Schonenberg.

Geboorte-akte van THERESE GERTRUDE MAGNUS.
 Zemst 18 januari 1760.

III JOANNES FRANCISCUS MAGNUS

zoon van Henricus MAGNUS (II) en Gertrude VANDERELST

- ° Epegem op donderdag 14 februari 1732, landbouwer
- + Zemst op maandag 31 mei 1819, 87 jaar oud.
- x Zemst op vrijdag 10 juni 1757, op 25-jarige leeftijd met CATH.JOSEPHA DECONINCK (22 jaar oud), geboren te Epegem op zondag 26 september 1734, overleden te Zemst op zaterdag 8 maart 1794, 59 jaar oud.

The image shows a handwritten document, likely a marriage certificate, written in cursive. The text is written in Latin and includes the date 'Die 10. Junij 1757.' and the names of the couple: 'Joannes Franciscus Magnus' and 'Catharina de Coninck'. The document is signed by a priest, 'J. Loricli.', and dated '10. Junij 1757.' The handwriting is somewhat faded and difficult to read in some places.

Huwelijksakte van JOANNES FRANCISCUS MAGNUS met CATHARINA JOSEPHA DE CONINCK - Zemst 10 juni 1757.

Uit dit huwelijk:

1. JOANNA CATHARINA MAGNUS
 - ° Zemst op woensdag 26 april 1758. Kloosterlinge te Diest.
2. THERESE GERTRUDE MAGNUS
 - ° Zemst op vrijdag 18 januari 1760
 - + Zemst op zondag 7 januari 1821, 60 jaar oud. Begijn te Mechelen.
3. ANNA MARIA MAGNUS
 - ° Zemst op zondag 14 februari 1762
 - + Zemst op donderdag 9 oktober 1834, 72 jaar oud
 - x Zemst op donderdag 14 maart 1793, op 31-jarige leeftijd met GUILIELMUS VAN HAECHT.
 - xx met JAN BAPTIST LEEMANS.

4. JOANNES FRANCISCUS MAGNUS
 - ° Zemst op woensdag 28 maart 1764
 - + Zemst op zondag 14 oktober 1838, 74 jaar oud
 - x Zemst op dinsdag 3 augustus 1790, op 26-jarige leeftijd met JEANNE DECRAEN (24 jaar oud), geboren te Laeken op donderdag 10 oktober 1765, overleden te Zemst op zondag 18 november 1838, 73 jaar oud.

5. ANNA CATHARINA MAGNUS
 - ° Zemst op donderdag 30 oktober 1766
 - + Zemst op donderdag 10 september 1812, 45 jaar oud
 - x met FRANS CHARLES DEKEYZER, geboren te Zemst

6. HENRI JOSEPH MAGNUS
 - ° Zemst op dinsdag 25 april 1769 - volgt onder IV.

7. JOANNES ANTONIUS MAGNUS
 - ° Zemst op zondag 12 januari 1772
 - + Zemst op maandag 18 november 1833, 61 jaar oud
 - x Zemst op dinsdag 13 maart 1804, op 32-jarige leeftijd met THERESIA VANHAECHT, overleden te Zemst op maandag 18 augustus 1828.

Op "den Brusselse steenweg" de afspanning "In de Roos". Het gebouw werd vernield in 1914.

André Magnus
Oostende

De oudste bevolkingslijst van Zemst tot hier toe gevonden (1559).

Tijdens een zoektocht in de OCMW-archieven van Mechelen viel ik op een katern die in de inventaris¹, opgesteld door de archivaris, de heer Beterams, als volgt beschreven staat onder nummer 9237: *Register met de namen en huurders van de goederen van Oliveten onder Zemst, 17de eeuw*. Bij nader onderzoek bleek dat de archivaris zich in zijn beschrijving van het stuk schromelijk had vergist. De beschrijving had in feite als volgt moeten luiden: *Katern met de namen van eigenaars en huurders van onroerende goederen te Zemst, 1559*. Dit stuk vond ik zeer interessant, daar er tijdens deze periode over Zemst weinig of niets gekend is.

Het document bestaat in feite uit 2 delen: enerzijds is er het deel over de woningen en anderszijds is er het dikkere deel dat over de gronden handelt.

Het deel, handelend over de huizen trok ogenblikkelijk mijn aandacht. Het betrof hier maar eventjes 116 woningen, wat kaderend in het tijdsbestek en vergeleken met soortgelijke bronnen *het hele dorp Zemst wel moest omvatten* en niet alleen *huurders van goederen van Oliveten* zoals Beterams beweerde.

Het jaar 1559 stel ik voorop onder andere op basis van genealogische opzoekingen. In het stuk komen belangrijke en gekende individuen voor zoals de ridders Willem Kerman en zijn vrouw Barbara Azuvido en Philips Schoofs, verder Charles de Carondelet (Grote Raad), Margareta de Taxis weduwe Charles Boisot, Willem de Clercq, heer van Boevekercke, enz... Na geboorte-, huwelijks en overlijdensdata van en literatuur over deze personen opgezocht te hebben, bleef er slechts één mogelijkheid over: het jaar 1559. De gekende Zemstse huizen worden soms met naam vernoemd zoals de huizen *de valck* en *den hert*, verder het minder gekende *den ingele* en het *Wolhuys*.

Het stuk over de gronden heb ik niet uitvoerig onderzocht, hetgeen het nochtans wel verdient. Het deel over de woningen heb ik overgeschreven en *gedeeltelijk* vertaald naar modern Nederlands. Nadien bracht ik het netjes in kolommen over. Het bevat volgende gegevens: Naam en voornaam van huurder² van de woning; idem van de eigenaar³; specificatie van het soort van woning, groot of klein huis, met stal of schuur, enz...; eventueel wat uitleg over de eigenaars, naam van de woning; folionummer in het origineel stuk. De bewerking volgt hierna op de volgende pagina's.

Marc Alcide.

¹Dr. F.G.C. BETERAMS. *Inventaris van het Archief van de Commissie van Openbare Onderstand van Mechelen*. Deel I. Mechelen, 1956, p. 586, nr. 9237.

²In bijlage als "H-familienaam" en "H-voornaam" vermeld

³In bijlage als "P-familienaam" en "P-voornaam" vermeld

Lijst

02-apr-96

P-Familienaam	P-Voornaam	H-Familienaam	H-Voornaam	Tekst	Soort	folio
Herdiers	Lenaert	Goeyvaers	Katelijne	Zij is wed. van Romouts Vandenbloke. "Meester" Herdiers is secretaris van Zijne Majesteit	hoeve	16v
Sint Peeters - Mechelen	Godshuis	De Lathouder	Jacop		hoeve	17v
De Lathouder	Jacop	Taeymans	Aert	Huurder is prochiaen tot Sempse. Cleyh huysken	huisje	18v
De Lathouder	Jacop	Daems	Peeter		huis	18v
De Lathouder	Jacop	Smissemans	Huybrecht		huisje	18v
Vandenbloke	Jan			Huis en Hof	huis&hof	19v

P-Familienaam	P-Voornaam	H-Familienaam	H-Voornaam	Tekst	Soort	folio
Vandenbloke	Jan	Jans	Lysbeth	Zij huurt de helft. De andere helft wordt door de eigenaar gebouwd	stede	20v
Raets	Jan	Verlinden	Hendrik		huis&hof	20v
Smitsmans	Jan				huis&hof	22v
Van Lyere	Lauwereys				huisje	22v
Wagemans	Peeter				stede	22v
Joes	Jan	Vermerstraeten	Philips	Eigenaar is cleermaker tot Mechelen	stede	22v
Leemans	Stoffel				huis&hof	23v

<u>P-Familienaam</u>	<u>P-Voornaam</u>	<u>H-Familienaam</u>	<u>H-Voornaam</u>	<u>Tekst</u>	<u>Soort</u>	<u>folio</u>
Leemans	Stoffel	De Pijpere	Maerten		huysje	24v
Van Steenwinkele	Cornelis	Smeekens	Jan	Huurder is van Campenhout	huysje	24v
Van Thurenhout	Jan			cleijn stodeken	stodeken	24v
Van Heende	Joris				huys&hof	25v
Wagmanans	Margriete				stede	25v
Verlinden	Jan				huysje	26v
Verlinden	Jan			huys aan de Heerestraat	huysje	26v

P-Familienaam	P-Voornaam	H-Familienaam	H-Voornaam	Tekst	Soort	folio
Muscodel	Willem			Huis op de Heerestraat	huisje	26v
De Scoenlappere	Vranck				huisje	27v
Calenberch	Margriete			huis metten hove	huis&hof	27v
Verhorst	?	Van Malder	Dierick	Eigenares is weduwe van Hendrick Calenberch	stede	27v
Machiels	Cielis			Huisje op de Heerestraat	huisje	28v
Van Liere	Hendryck	Joes	Jan		huisje	28v
Lansenberch	Cielis			huisken en hoffken	hsje&hfje	29v

P-Familienaam	P-Voornaam	H-Familienaam	H-Voornaam	Tekst	Soort	folio
Van Eemeren	Jan	Van Relegem	Machiel	huis en hoff geheeten den hert	huis&hof	29v
Bossmans	Margriete				stede	29v
Baertmakers	Anna				huis	30v
Van Haesdonck	Huybrecht	De Sagere	France		huisje	30v
Schelkens	Francyne				huisje	30v
Schelkens	Francyne	Schottens	Anna		huisje	31v
Schelkens	Francyne	Boelpape	Jooris		huisje	31v

P-Familienaam	P-Voornaam	H-Familienaam	H-Voornaam	Tekst	Soort	folio
Lauwereys	Peeter	De Wolff	Adriaen		stede	31v
Van Beeringen	Imbrechts kinderen	Van Calstere	Daneel		stede	32v
Smismans	Jan	Smismans	Jan, de jonge		stede	33v
Van Damme	Clement				kl-huisje	34v
Van den berge	Wouter, kinderen	Van Steenwinckele	Wouter		kl-huisje	24v
Verhorst	Seymen				stedeken	34v
Vanden bloke	Jan de jonge	De Bot	Peeter		stede	35v

P-Familienaam	P-Voornaam	H-Familienaam	H-Voornaam	Tekst	Soort	folio
Vrancx	Sebastiaen				stede	36v
Bloms	Johanna				kl-huisje	36v
De Vlaminck	Hendrick	Cauluwaerts	Hendryck	Eigenaars: De erfgenamen wijlen Jansens Hendrick de Vlaminck alias Van Oostenrijk saliger.i.v.m.v hoeve Linterpoorten. 27	hoeve	37v
Joos	Joos				stede	37v
Van Merhout	Anthonis				stedeken	37v
Van Relegem	Symon				huis	38v
Burmans	Serneus				huis	39v

P-Familienaam	P-Voornaam	H-Familienaam	H-Voornaam	Tekst	Soort	folio
Burmans	Serneus	Bul	Pecter		kl-huisje	40v
Sion	Klooster	Swinnen	Daem	Eigenaar: Het klooster van Sion te Lier	huis&hof	40v
Verschoerhen	Matheus	Van Damme	Jan	stede met huis en hof	st-hs-ho	50v
Rousseau	Jacques	Zeegers	Hendryck	Wolhuys met stallen en sijnen toebehoorten	wolhs-stln	52v
Van den Hoeye	Rombout, kinderen	Van Boenheyden	Jan		stede	55v
Van der heyden	Philips			Koster van Zemst	huis	58v
Van Hambroeck	Walrave, jonkheer	Janssens	Jacop	Er staat nog een huurder opgegeven met name Jacop Van de Wijngaerde. Klein hoeveken	kl-hoeve	58v

P-Familienaam	P-Voornaam	H-Familienaam	H-Voornaam	Tekst	Soort	folio
Bollens	Bernaert	Van Maldere	Adriaen		huis	60v
De Lathouderere	Peeter	Spruyt	Matheus		stede	60v
Van den brande	Jan, kinderen	Swillen	Barbele	bewoner is moeder van de kinderen	stedecken	61v
Rasschaert	Jacop				kl-huisje	61v
De Lathouderere	Bertel	Van Beneden	Aert		stede	61v
Rogmans	Jacop				stedecken	63v
Puttemans	Dannys			huis genaamd den ingele	huis	63v

P-Familienaam	P-Voornaam	H-Familienaam	H-Voornaam	Tekst	Soort	folio
Joes	Lauwereys				huis	65v
Suymoeens	Jan, kinderen	Suymoeens	Philips		huis	65v
Genens	Lauwereys, kinderen	Symoeens	Philips		huis	65v
Boets	Marie				huis	66v
Van Steenwinckele	Josyne				kl-huisje	66v
Swinnen	Daem	Buelens	Rombout	Daem Swinnen, meier	stedeken	67v
Boets	Jan				huis	68v

P-Familienaam	P-Voornaam	H-Familienaam	H-Voornaam	Tekst	Soort	folio
Boets	Jan	Botermolen	Geetruyt		huis	68v
Stocx	de weduwe			huisken op heerestraete	kl-huisje	69v
Gocynaerts	Willem	De Beer	Joris		stede	69v
Van Oyenbrugge	Joos, jonker	Van Oostenrijcke	Jasp.	hoeve groot 17 bunder	hoeve	70v
Suijs	Hendryck, kinderen	Bulens	de weduwe	klein huisje op de Heerestract	kl-huisje	71v
Van Lyere	Geerts, kinderen	Van den Eynde	Jeroen		huis	71v
Daems	Philips				stede	71v

P-Familienaam	P-Voornaam	H-Familienaam	H-Voornaam	Tekst	Soort	folio
Yden	Peeter, kinderen	Bossmans	Hector		stede	72v
Vercammen	Marten			huisje aan de Heerstrate	kl-huisje	77v
Bullens	Margriete	Leemans	Jan		kl-huisje	77v
Van Melloo	Marten	Morreman	Symon		stede	78v
Vertomen	Claes			huisje op de Heerstracet	kl-huisje	78v
Van Relegem	Jan, Jacobs sone	Willems	Jan		huis	79v
Van Relegem	Jan, Jacobs sone	Schot	Jan		kl-huisje	79v

P-Familienaam	P-Voornaam	H-Familienaam	H-Voornaam	Tekst	Soort	folio
De Visschere	Geert			huisje op de Heestrestraat	kl-huisje	81v
De Vleeschouwere	Anthonis	Van Steenwinckele	Joes	hoeve met 17 bunder land	hoeve	81v
Van Relegem	Symon	Svalen	Jan	Jan Swalen met Symon Van Relegem heeft tot Sempse een huys geheeten den valck	huis	81v
Van Relegem	Peeter, kinderen	Yden	Jan, de jonge		stede	84v
Brinx	Aert				huisje	84v
Yden	Jan, kinderen				kl-huisje	86v
Yden	Stoffel, kinderen	Boets	Huybrecht		stede	86v

P-Familienaam	P-Voornaam	H-Familienaam	H-Voornaam	Tekst	Soort	folio
Vermerstraten	Bertels, kinderen	Verlinden	Maria	Bewoonster is moeder van de kinderen	stede	86v
Van der merstraten	Roelant			huis, een bunder groot	huis	87v
Van den Berge	Margriete	Buelens	Hendryck	stede 2 bunderen	stede	88v
Van Steenwinckel	Lauwereys	Buelens	Jan		stede	90v
De Beer	Cornelis				stedeken	91v
Van Steenwinckele	Jan	Van Steenwinckele	Christiaen		stede	92v
Van Steenwinckele	Jan	Vermerstraten	Gabriel		stede	92v

P-Familienaam	P-Voornaam	H-Familienaam	H-Voornaam	Tekst	Soort	folio
Van Steenwinckele	Jan	Verbesselt	Jan		kl-huisje	93v
Van Malfiance	Anthonis	Van den Bloke	Ambrosius		hoeve	96v
Azuvido	Barbara	De Moer	Claes	Vrouwe Barbara Azuvido, weduwe wijlen heer Willems Kerman, ridder	kl-hoeve	97v
Azuvido	Barbara	Smismans	Marten		brouwerij	98v
Azuvido	Barbara	Van Tuerhout	Bertel	gelegen aan de voornoemde brouwerij	stede	98v
De Sinet	Lauwereys				kl-huisje	100v
De Carondelet	Charles	Van Woluwe	Jan	Jonker Charles de Carondelet, heer van Campuans, hoeve groot 28 bunderen	hoeve	101v

P-Familienaam	P-Voornaam	H-Familienaam	H-Voornaam	Tekst	Soort	folio
De Carondelet	Charles	Van Swijrvelt	Jan		molen	101v
Van Woluwe	Jan	Van Liere	Jan		kl-stedeke	102v
Coeback	Joos, Jonker	De Lathoudere	Jan	Hoeve, groot 17 bunder	hoeve	103v
De Lathoudere	Jan	Peeters	Claes		stede	103v
Schooffs	Philips, ridder	Van den Bloke	Ambrosius	cleyh hoffiken gelegen op de beke	kl-hofje	107v
Smets	Anna	Van den Bloke	Lauwereys	9 bunderen	kl-hoefje	108v
De Taxis	Magareta	Loens	Matheus, de weduwe	Joffr. Margarita de Taxis, weduwe wijlen Charles Boisot, in sijn leven tyde (?) raedt der Keiz. Maj.	hoeve	109v

P-Familienaam	P-Voornaam	H-Familienaam	H-Voornaam	Tekst	Soort	folio
De clercq	Willem	De Lathoudere	Bertel	Sr. Willem De clercq, ridder, heer van Boevekercke, hoeve groot 28 bunderen	hoeve	110v
Schoiff	Charles, Jonker	Maet	Jan	hoeve, 10 bunderen	hoeve	112v
Buelens	Hendryck	Truymans	Gooris		huis	115v
Tassyns	Peeter	Van Haesdonck	Huybrecht		stede	117v
Van Cruybeke	Sebastiaen				stede	117v

UITNODIGING

het zou een bijzonder genoegen zijn u te mogen begroeten op de fototentoonstelling

*fotografie op diverse wijze
de vrouw, met alle respect.*

*u aangeboden in de tentoonstellingsruimte van de
schranshoeve - stijn streuwelslaan 92 epegem
op volgende data,*

vrijdagen 17 en 24 januari van 20 tot 22.30 uur

zaterdagen 18 en 25 januari van 18 tot 21 uur

zondagen 19 en 26 januari van 18 tot 21 uur

telkens in aanwezigheid van beide auteurs.

eddy veterams

op een perfect aanvullende manier bijgestaan door

albert cockerill

tonen hun werken, hoofdzakelijk in zwart-wit.

*de ongewone sfeer van deze foto's
willen een illustratie zijn van de manier
waarop fotografie, buiten de lijnen van het
klassieke veld, kan bespeeld worden.*

*de tentoonstelling is tevens voor het publiek toegankelijk
di - woe - do van 12 tot 22 uur*

Genealogische namiddagen

Wie interesse heeft voor familiekunde kan op 5 en 6 oktober van 14 u. tot 19 u. terecht op genealogische namiddagen. Enkele families uit Groot-Zemst worden in de kijker geplaatst en meer in het bijzonder hun honderdjarige.

Vervolgens gaat de aandacht naar de familienamen Tuyaerts, De Preter, De Boeck, Muyltermans, Bruyninckx en andere. Enkele leden van deze families zullen

ook aanwezig zijn en hun stamboom voorstellen. Simon Everaerts zal een collectie doodsbrieven en dito prentjes tonen en de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde Leuven en Mechelen is aanwezig met een computer en documentatie die dan ook kan geraadpleegd worden.

Deze genealogische namiddagen vinden plaats in de Schranshoeve, Stijn Streuvelslaan te Epegem.

E.V.M. sept '96

Grafkruisen

DE SEMSE - De heemkundige kring De Semse organiseert, van zondag 3 november tot zondag 24 november in de Schranshoeve (Stijn Streuvelslaan 92, Epegem), de tentoonstelling 'Tussen moment en monument voor de eeuwigheid. Gietijzere grafkruisen in Vlaams-Brabant'. De expositie is alleen tijdens het weekend (met inbegrip van de vrijdag) telkens vanaf 14 uur voor het publiek toegankelijk.

Streekkrant okt '96

E.V.M. okt '96

Natuur mag zijn gang gaan

Gemeente breidt Schransweide uit met wild perceel

Sinds de aankoop en restauratie door de gemeente, speelt de Schranshoeve een belangrijke rol in het culturele gebeuren van Epegem en Zemst. Heemkring De Semse heeft er een toepasselijke thuis, het volkscafé is vaak trefpunt voor kunstenaars, die er hun werken ophangen en de groene omgeving werkt ontspannend op wandelaars en vissers. Die lap werd dit jaar uitgebreid met een 'wild' perceel, waarop de natuur vrijelijk haar gang mag gaan. Dat idee kadert in de nieuwe visie rond het invullen van openbaar groen.

Epegem

Juliaan Deleebeeck

De ideeën daarrond zijn de jongste jaren aan herziening toe. De strakke lijn van biljartlaken gazons, mooi gelijkende paden, afgeboorde percelen met bloeiers en keurig geknipte hagen wordt herzien. Een ruimer inzicht in het belang van natuurlijke biotopen heeft die aanpak gestimuleerd.

Het onderhoud van het perceel blijft er beperkt tot enkele noodzakelijke beheerswerken — wat aan personeelsinzet ook al een voordeel is — en verder krijgen de wilde planten en dieren er een ideale leefomgeving om zich thuis te voelen.

Het stuk 'wilde grond' werd door de gemeente aangekocht

en bij de Schransweide ingelijfd. Meteen biedt het aan de inwoners een ruime kans om de natuur van dichtbij te beleven. Wandelaars, vissers en bezoekers kunnen er kennismaken met dit nieuwe type van park-beheer en de wat afgelegen ligging is ook een troef om ongewensten te weren.

Op initiatief van de gemeente werd de natuur een handje toegestoken. De gracht werd uitgediept en verbreed met zacht aanlopende oevers, zodat ze gemakkelijker toegankelijk werd voor amfibieën en waterdieren. Die gracht watert ook af in de Schransvijver, zodat een teveel aan water ook kan afgevoerd worden.

De vijveroevers zijn gedeeltelijk uitgespoeld. Om dat te verhelpen werd gekozen voor een aanplant met riet en moerasplanten, waarvan de wortels

De uitbreiding met een perceel 'wild groen' aan de historische Schranshoeve in Epegem, biedt mogelijkheden tot natuurbeleving in het centrum van het dorp. >Foto: MDE

de grond moeten vasthouden. Gelijk bieden deze ook beschutting en nestgelegenheid en hebben ze ook een waterzuiverende functie.

De grote canadapopulieren in het wild perceel werden afgezaagd. Het hout mag er rotten

en dient als voedingsbodemp voor nieuw leven in het bos, schuilplaatsen voor kleine dieren, schimmel- en varengroei en paddestoelen.

Tussen de begroeiing werden ook bloemenmengsels uitgestrooid. Door een beperkte

bemaaing krijgen deze kruiden en bloemen gelegenheid op zichzelf verder uit te zaaien. Voor de aanplant werd gebruik gemaakt van inheemse soorten. Daarbij werd een ruime plantafstand gerespecteerd, zodat de ondergroeiende krui-

den grotere ontwikkelingskansen krijgen.

De Schransweide ligt voor iedereen vrij toegankelijk en zal in zijn uitbreiding zeker ook een pedagogische functie krijgen voor de school die op loopafstand ligt.

Tussen moment en monument voor de eeuwigheid

EPPEGEM - In de Schrans-beekthoeve in Eppegem loopt momenteel een eerder ongewone tentoonstelling. Gietijzeren grafkruisen vind je nu eenmaal yuigger terug bij de oudijzerhandelaar of misschien nog op enkele graven.

Een tentoonstellingszaal is wel de laatste plaats waar je dergelijke kruisen verwacht. Maar geloof het of niet: ook dit is kunst.

Gietijzeren grafkruisen zijn erg sobere symbolen die vooral gebruikt werden door vroege generaties. Deze vorm van graftekens werd slechts tijdens een beperkte periode toegepast (1870-1914). Later werden diverse kruisen herbruikt.

"Tussen moment en monument voor de eeuwigheid... Gietijzeren grafkruisen in Vlaams-Brabant". Zo luidt de titel van de uitgave die het beeldmateriaal op de bijzondere tentoonstelling ondersteunt. Dominique Van Pee, Colette Vanderbeken en Fons Mannaerts deden het onderzoekwerk en de redactie.

"De mode van het gietijzeren grafkruis dateert van vorige eeuw. Wat we nu nog op graven terugvinden, zijn kruisen die na de opruiming van een kerkhof opnieuw gebruikt zijn. Sommige van die antieke kruise

sen worden nog steeds door families gekoesterd, herschilderd en herbruikt. Daardoor dragen sommige een recentere overlidensdatum," vertelt Colette Vanderbeken.

Bij het opmaken van de foto-inventaris op de Vlaams-Brabantse kerkhoven merkte Fons Mannaerts de grote verschillen in symboliek op. De palmtak die aan de intocht van Jezus in Jeruzalem herinnert, de zhandloper die de kortstondigheid van het leven symboliseert en de roos die verwijst naar reinheid en liefde. De gekruisigde Christus wordt op allerlei manieren voorgesteld. Andere afbeel-

dingen zijn de apostelen, God de Vader op een wolk, een wendend kind, doodshoofden, pe-likanen, druiven..."

Studiewerk rond gietijzeren grafkruisen was in Vlaanderen eerder uitzonderlijk. In Walloonie besteedde men wel reeds aandacht aan deze vorm van grafkunst. Er zijn slechts vijf Vlaamse gietijzeren bekend waarvan men weet dat ze dergelijke kruisen maakten. Eén in Tongeren, één in Sint-Truiden, één in Zelen en twee in Brugge. Heenkring De Semse speurde vruchteloos alle gemeentelijke begraafplaatsen van Zennat af op zoek naar gietijzeren grafkruisen. In

Vlaams-Brabant zijn er wel nog mooie exemplaren teruggevonden. De meeste kruisen zijn echter bij de oudijzerhandelaar beland.

Gelukkig hebben verzamelaars een aantal merkwaardige exemplaren van de sloopkunnen redden.

Het Verbond voor Heemkunde en De Semse kregen de steun van het provinciebestuur om rond gietijzeren grafkruisen een tentoonstelling op te zetten. Deze bijzondere expo in de Schranshoeve in Eppegem, is open tot 23 november telkens op vrijdag, zaterdag en zondag vanaf 14.00u.

J.D.

GRIMBERGEN - Klim in je stamboom

De gemeentelijke Openbare bibliotheek richt in samenwerking met het Davidsfonds Grimbergen een tentoonstelling in over familiekunde.

Tot eind november kunnen er in de hoofdbibliotheek te Strombeek-Bever een twintigtal fotopanelen worden bewonderd die eigendom zijn van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde. Naast honderden boeken en documenten toont de bibliotheek ook 52 antieke parochieregisters in fotokopievorm. Bij de boeken ontdekt men nuttige titels op het vlak van oud schrift, zegelkunde, heraldiek en archiefkunde.

De grote blikvanger is een stamboom van vijf meter lengte. Verder kan men ook in detail de stamboom van de Heren van Grimbergen raadplegen. Bezoekers krijgen een gratis exemplaar van de brochures "Klim in je stamboom" en "Grimbergs Verleden". Deze laatste publicatie omvat alle titels in verband met de geschiedenis van Groot-Grimbergen vanaf de oudheid tot heden.

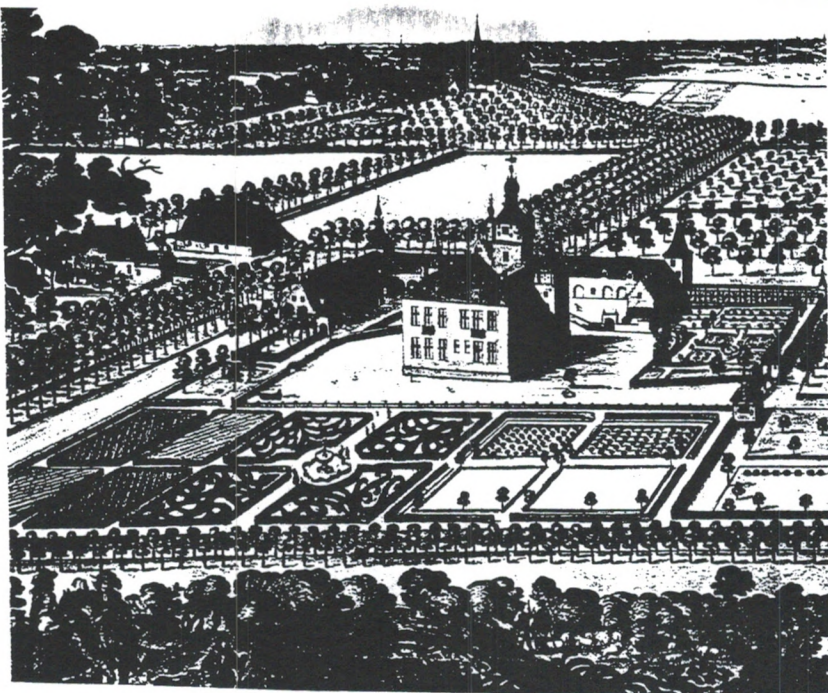
De tentoonstelling is open op werkdagen van 9 tot 12 en van 13 tot 20 uur en op zaterdag van 9 tot 12 en van 13 tot 16 uur.

Grafzerken

EPPEGEM - De tweede thematentoonstelling die de heemkundige kring De Semse organiseert, kadert helemaal in de Allerheiligen- en Allerzielensfeer. In de Schranshoeve werden allerlei documenten en voorwerpen samengebracht die wat te maken hebben met het onderwerp "Tussen moment en monument voor de eeuwigheid... Gietijzeren grafkruisen in Vlaams-Brabant. De tentoonstelling is toegankelijk van 4 november tot 24 november op vrijdag, zaterdag en zondag vanaf 14u.

5 Nov '96

G.V.M 13/11/96

Heerlijkheid Perk-Elewijt Het mooie land van Rubens en Teniers.

Een nieuw boek met teksten en beelden over het verleden van eigen dorp en streek is voor iedereen boeiende lectuur. De gekende historicus Jos Lauwers en echtgenote Anna Denies uit Perk (Tervuursesteenweg 219 tel: 02/751.89.62) hebben na vier jaar studie en opzoekingen opnieuw een standaardwerk van formaat gerealiseerd.

Perk en Elewijt vormden één heerlijkheid van de 11de tot de 18de eeuw, maar de auteurs hebben ze verwerkt tot een complete geschiedenis.

Beide dorpen hebben immers de wederwaardigheden van de Romeinse tijd overleefd en zijn in hun primitieve vorm tot ons gekomen via de domeinheren om. De veldenindeling gaat terug tot een reeds voorname bevolkingskern (dries) uit de Frankische tijd. De heerlijkheid Perk-Elewijt is aldus gegroeid uit het voorafgaande feodale leenstelsel. Voor Elewijt werd dan ook een praktisch volledige inventaris van de Keltische en Romeinse opgravingen opgesteld, met vele foto's verfraaid.

Dankzij het feit dat Pieter Paul Rubens en David Teniers er ooit verbleven, greep illustrator Anna Denies de kans aan om er bovendien een waardevol kunstboek van te maken.

Het einde van de heerlijkheid gaf na het *ancien régime* vanaf 1798 ontstaan aan twee aparte gemeenten, Perk en Elewijt. Niettemin hebben schrijver en fotografe het verdere verloop nog een paar eeuwen opgevolgd, tot hun zelfstandig bestaan bij de fusie van gemeenten in 1977 werd opgeheven. Aldus slaagden zij erin de heerlijkheid in één adem te verbinden én aan het verleden én aan de toekomst. Vandaar deze volledige geschiedenis van twee dorpen in één volume!

Het werd een kanjer van een boek met liefst 924 bladzijden en 600 illustraties, fraai ingebonden als luxe-uitgave onder sierlijke kaft met kleurprent en goudopdruk. Het is vanaf 15 maart 1997 te koop bij Colette Vanderbeken, Vredelaan 48 1982 te Weerde, tel: 015/61.22.18 aan de gunstprijis van 1.500 fr.

U kunt inschrijven door storting op rekening 001-2183660-72 van de heemkundige kring "De Semse".

Door de auteurs wordt 10% of 150fr per verkocht boek afgestaan als steun aan de heemkundige kring "De Semse".

Wij hopen dat al onze leden, heemkringen en andere geïntresseerden ons zullen helpen om aldus terloops onze kring te steunen.

Tussen moment
en monument
voor de eeuwigheid...

Gietijzeren grafkruisen
in Vlaams-Brabant

PROVINCIE
VLAAMS-BRABANT

VERBOND
VOOR HEEMKUNDE

**Uit het woord vooraf
van gedeputeerde voor cultuur
van de provincie Vlaams-Brabant
Jan ANTHOONS**

Binnen het ruime werkingsveld van elke heem- en historische vereniging is er steeds de nodige aandacht geweest voor diverse elementen van monumentenzorg waaraan een duidelijk element van volkskundige beleving te koppelen was en in meer of mindere mate nog steeds is.

De hiernavolgende brochure handelt niet over kapellen of over brouwerijen, maar over een onderwerp dat ondanks zijn volkskundige en industrieel-archeologische waarde in Vlaanderen steeds een beetje stiefmoederlijk behandeld is geworden.

Gietijzeren grafkruisen zijn dan ook niet de meest opwekkende relictten die vroegere generaties gebruikten om het einde van het aardse leven aan te duiden voor andere kerkhofbezoekers. Deze vorm van grafteken werd slechts in een beperkte periode toegepast, grosso modo tussen 1870 en 1914, waarna diverse gietijzeren grafkruisen hergebruikt werden, soms zelfs tot rond 1960.

Studiewerk rond gietijzeren grafkruisen is dan ook binnen Vlaanderen eerder uitzonderlijk geweest, dit in tegenstelling tot Wallonië, waar reeds een algemeen studiewerk werd gemaakt. Hieruit bleek reeds dat er zich heel wat mooie exemplaren onder deze grafkruisen bevinden. Ook in Vlaams-Brabant vinden we her en der nog mooie exemplaren die zeker zouden moeten kunnen bewaard worden.

Technische gegevens:

Auteur:	Dominique J.B. Vanpée
Vormgeving:	Boek & Vorm Guido Sijs, Winksele
Formaat:	16 x 24 cm
Papier:	135 gr. maco sat
Kaft:	170 gr. maco sat - bichromie + vernis
Aantal blz.:	48
Illustraties:	40 zw/w foto's + tekeningen
Uitgave:	Verbond voor Heemkunde met medewerking van het Provinciebestuur van Vlaams-Brabant

Te bekomen door storting van 350,-BEF (incl. portkosten)
op reknr. 000-0495981-20 of bankreknr. 401-4517901-47 van het
Verbond voor Heemkunde vzw,
Kerkstraat 17A - 2970 's-Gravenwezel
met vermelding grafkruisen. of mits storting op het
reknr 001-2183660-72
van de "Semse" met vermelding grafkruisen.

Inhoud 11de jaargang

Maart 1996 nr. 1

Voorwoord.	C. Vanderbeken	Blz 1
lidmaatschap 1996.		2
Overlijden Jean Huens.		3
Activiteiten.		4-5
De verbondenheid van de familie Terlinden met het kasteel van Schiplaken.	C. Vanderbeken	6-17
De Oude windmolen te Hever.	K. Lemmens	18-20
De drossaardenfamilie Loerants.	M. Alcide	21-26
Tips		28-30
Pers		31-33

Juni 1996 nr. 2

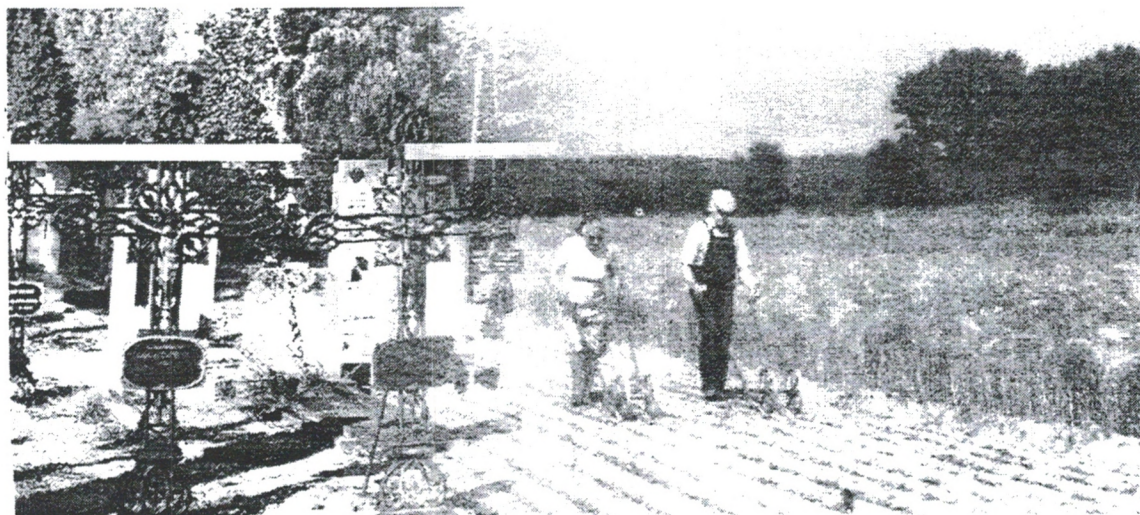
Voorwoord	redactie	Blz 1
Activiteit (uitstap)		2
Overlijden Yvonne De Coster		3
Georges Van Vaerenbergh		4
Louis Foqué		5
De familie Spruyt	K. Lemmens	6-9
Hoegaarden		
Suiker-Gemeentepolitiek		
Familie Putzeys	C. Vanderbeken	10-18
Zemst in 1520.		
Een geschil tussen de heren van Grimbergen en ons heeren des conincx aangaande een gevangenenhuis aan de Brug.	M. Alcide	19-21
Een kleine samenstelling van genealogie "de Hofstade"	C. Vanderbeken	22-27
Weerde op Zenne en de visvijver.	C. Vanderbeken	28-32
Tips		33-35
Pers		36-38

oktober 1996 nr. 3

Woord vooraf	Redactie	Blz 1
Overlijden		
Eduard Van Humbeeck		
Dokter F. Louckx		2
Activiteiten		3-6
De geschiedenis van een bijzonder man uit Elewijt met name J.B. Van Gijsel	C. Vanderbeken	7-26
De molenaars Baten en de molen van Releghem.	P. Behets	27-52
Pers		53-57

december 1996 nr. 4

Woord vooraf	N. Van Eyken	1
Kerstmis		2
Activiteit		3
Mei 1940	S. Floridor	4-9
De familie Spruyt	K. Lemmens	10-13
Enkele generaties van Epegem en Zemst uit de stam van Magnus	A. Magnus	14-21
De oudste bevolkingslijst van Zemst tot hier toe gevonden (1559)	M. Alcide	22-39
Tips		40
Pers		41-43

Tentoonstellingen 1996
Gietijzeren Grafkruisen - Landbouwers, boerderijen en hun
bewoners.

Vlaamse Vereniging voor Familiekunde

Afdeling Mechelen V.Z.W.

Vereniging zonder Winstoogmerk

afdeling van
Vlaamse Vereniging voor Familiekunde V.Z.W. Nationaal

Erkend dd. 21 februari 1968 door het Ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur als
Nationale Vereniging voor Volksopvoeding

Rek. Nr. 068-2079150-79

Datum

Walter Swinnen - Voorzitter
Ondervoorzitter Gouw Antwerpen
Lid Raad van Bestuur VVF Nationaal
Kleine Nieuwedijkstraat 122
2800 Mechelen - Tel. 03/480 37 51

In de lente van 1997 verschijnt : **De familienaam LEMMENS, oorsprong, verspreiding en genealogie.**

Het boek bevat 270 bladzijden. De eerste hoofdstukken handelen over het ontstaan uit de voornaam Lemmen met 46 vermeldingen van deze voornaam sinds de 13de eeuw. Daarna volgen 52 vermeldingen van onze familienaam in de 13de 14de en 15de eeuw met verspreidingskaartjes, wapenschilden, oude grafschriften enz. Dan volgen een twintigtal stambomen o.a. van Lemmens-molenaars, van muziek-grootmeester Jacob Nicolaes Lemmens, van Mgr Lemmens, bisschop van Roermond, van uitgeweken Lemmenssen naar Amerika enz. Ook enkele naamvariaties als Lemmen en Lemmers komen aan bod, in totaal meer dan 300 Lemmensgezinnen.

Wie belangstelling heeft in deze familienaam mag dit werk niet missen.

Het is te koop door storting van 810 fr op ons rek nr 418-8036651-56

op naam van Karel Lemmens

Hamerstraat 90 Stekene 9190

vóór 1 maart 1997.

Het boek wordt U dan bezorgd in de loop van de maand april 1997.

